

včeraj posebno severno od Nadworne zelo trdili in polagali največjo pozornost očitno na cesto Stanislaw-Kolomeja. Trikrat so z došlimi ojačenji poizkušali prodreti, pa so vedno odnesli krvave glave. V teh bojih se je posebno odlikoval zagrebški pešpolk štev. 53.

Tudi pri Gorlicah so se Rusi trudili, da bi zopet osvojili svoje izgubljene postojanke, bili so odbiti, kakor tudi na Rusko-Poljskem. Omeniti je vredno boj pri Lopuznu.

Nemško vojno poročilo.

Wolffov biro poroča!

Veliki glavni stan, 13. marca 1915.

Vzhodno bojišče.

Rusi so se umaknili iz okolice pri Augustowu in iz severno-vzhodnih krajev nazaj za Bobr pod obrambo topov trdnjave Grodno. Ob Orzyču severno vzhodno od Praszysz vrgli smo Ruse nazaj.

Najvišje armadno vodstvo.

Odbiti ruski napadi pri Praszysz. — 2000 Rusov vjetih.

Berolin, 16. marca. Veliki glavni stan: Na obeh straneh Orzyca severo-vzhodno od Praszysz so napadli Rusi. Povsod smo jih odbili. Posebno hud boj se je bil pri Jednoroseku. 2000 ruskih vjetnikov je ostalo v naših rokah. Južno od Visle ni ničesar poročati.

Najvišje armadno vodstvo.

Mir z Italijo.

Kakor ve „Frankfurter Zeitung“ poročati vsled zanesljivih obvestil iz Berlina, je položaj med Avstrijo in Italijo precej pomirljiv. V dotičnem listu se namreč čita:

„V posameznih listih najdemo več ali manj previdno omenjanje italijansko-avstrijskega razmerja. Lahko zadostuje, če rečemo, da se to razmerje po naši vednosti ni poostriilo, kakor bi to sledilo iz posameznih italijanskih listov, ampak da se vrše posvetovanja, ki sicer ne morejo biti končana v 24 urah, ker ne gre za priprost „da“ ali „ne“, ampak za posvetovanje gotovih določenih predlogov. Ne da bi se udali pretiranemu optimizmu, smemo čakati na pogajanja z upanjem na daljni sporazum.“

Za kaj je šla Anglija v boj?

Iz Londona se poroča, da je „Times“ prinesla daljši članek pod naslovom „Za kaj se bojuje Angleška?“ V tem članku se priznava, da je imel Bethmann-Hollweg prav, ko je izjavil, da bi bila Angleška stopila ob stran Francije, tudi če Nemčija ne bi bila kršila nevtralitete Belgije. Čast in interesi Anglije so jo prisilile, bojevati se ob strani Francije in Rusije, ker ste te državi s sigurnostjo računale na pomoč Anglije. Angleška pa se bojuje v prvi vrsti

General in usmiljeni brat.

Resnična zgodba.

(4. nadaljevanje).

Kakor smo že začetkoma omenili, odpotoval je z Dunaja z nekim Angležem na Ogrsko. Toda ta zaplotni mečen (dobrotnik) se bi smel po vsej pravici kot vzorec občne angleške prevzetnosti, trdoglavosti in še večih temu ljudstvu prirojenih slabih lastnosti imenovati. Z njim v slogi in sporazumu živeti bila je nemogoča stvar; še nobeden ni zdržal pri njem vsaj mesec dni.

Tudi mlajši Schröder se je že pred preteklim četirih tednov ločil od tega čudaka, akoravno si je po vseh svojih močeh prizadeval potrpežljivi ostati, vse težkoče in sitnosti prenašati in njih konec zaupljivo pričakovati. Prišlo je po desetem ali ednajstem prepiru. Osamljen je bil sedaj sedemdeset milij od nemške meje, brez vse pomoči v deželi, ki je bila takrat še nekako poludivja. Tudi podnebje za tujca nikakor ni bilo ugodno, temuč v mnogem oziru nestrpno in nezdavno. Živila so sicer bila po ceni, a tujčevemu želodcu neprikladna. Tako deželo prepotovati v tistih časih, bilo je jako težavno in deloma tudi nevarno. In še posameznemu člo-

sama zase, za tradicionalno politiko ravnotežja držav, za zmanjšanje naraščajoče moči nasproti vzhodni angleški obali, za angleško svetovno vlado nasproti cilju Nemčije: Anglijo uničiti in si ustvariti lastno svetovno vlado na podlagi militarizma in birokracije.

Srbija nanovo koncentrira svoje čete.

Iz Bolgarije dobajajo poročila, ki pravijo, da je od sobote dne 6. marca do 17. marca nastavljen v Srbiji ves osebni promet, ker se srbska armada vnovič koncentrira.

Nadalje je došlo poročilo iz Črne Gore, da je opaziti v Hercegovini koncentracijo avstrijskih čet, ki so s svojimi baterijami pričele obstreljevati črnogorske postojanke pri Goraždi in Foči.

Grška kljubuje Srbiji.

Kakor poroča „Kölnische Zeitung“, pišejo „Baseler Nachrichten“ povodoma sestave novega grškega ministerstva, da francoska armada, ki jo zbirajo v severni Afriki, ni bila namerjena le proti Turčiji, marveč tudi za vpad na Ogrsko. 200 000 mož angleško-francoskih čet naj bi se izkrcalo v Solunu, da ojačijo srbsko armado v toliko, da bi ista mogla pričeti z ofenzivo proti južni Ogrski. Za ta načrta pa niso mogli pridobiti kralja Konstantina. Ni hotel pomagati akciji, ki je bila direktno naperjena proti Avstro-Ogrski in Nemčiji, in je prepovedal svobodni prehod zavezniških čet skozi grško ozemlje.

Bolgarska meja proti Srbiji zaprta.

„Agence telegr. Bulgare“ javlja: Z ozirom na vedno bolj se razširjajoče epidemije v Srbiji je vlada zaprla mejo za vse neposredno iz Srbije ali iz Grške preko Srbije prihajajoče potnike. Ta odredba je provizorična ter velja le tako dolgo, dokler ne bodo na obmejnih postajah postavljene posebne barake za karanteno.

Iz najnovejše zgodovine Dardanel.

Ko je Rusija dobila Azov, leta 1739, je začela gledati na zahod iz zaprtega Črnega morja. Že leta 1770 prodre rusko brodogradništvo pod poveljem Angleža Elphinstona do Kefeza, a se umakne nazaj, ker prvi ruski admiral Orlov nima poguma za nadaljno prodiranje. Mir v Kütük Kajnardži leta 1774 dovoli Rusom prosto pot skozi Dardanele, seveda samo za trgovske ladje. Za časa Napoleona si pribori angleški admiral Duckworth z dvanajstimi večjimi in mnogimi manjšimi ladjami brez posebnih težkoč prehod skozi ožino, 19. februarja 1807. Naenkrat je pred Carigradom. Turki z največjo hitrostjo Dardanele utrjujejo in ko mora Duckworth 2. marca nazaj, ima brodogradništvo večje izgube kot prej. Mir leta 1809. prepove prehod vsem neturškim ladjam.

13. julija leta 1841 sklenejo evropske vellesile — Rusija, Anglija, Francija, Avstrija in

veku brez dovoljenj sredstev kakor je bil naš mlajši Schröder!

Da se je mera njegovega trpljenja docela dopolnila, je še povrh težko zbolel. Čez šest tednov ležal je v bajti nekega Razza. Razprodal je obleke in perila kolikor je le zamogel pogledati, ter se vračal s vsem naporom nazaj proti Pressburgu, kamor je končno komaj prilezel.

Upal je tukaj najti kakšno pripomoč. Medpotoma do-se je moral že tuintam beračiti, a tukaj se je nadejal najti sredstev, ki bi mu to bridkost zamogla odvrniti. Trudil se je v tej smeri mnogo, vse je poskušal, a vse je bilo — zastoj. Vse njegove še tako skromne želje in zaupljive nade imele so najhujšega sovražnika v njegovi veroizpovedi, ki je bila evangelijska. Ko mu je že takorekoč pretela smrt glado, storil je v svojem obupu dvojnati sklep o benem: odpovedal se je veri svojih očetov ter postal — usmiljeni brat.

Sedaj je bil seveda rešen. Sedaj ni bil samo preskrbljen s živežem, ampak dobil je še več kaj; ta red posvečuje namreč svoje delovanje edino-le postrežbi bolnikov in brat Schröder je izkoristil priložnost, da bi si tukaj le k svojemu zdravniškemu znanju še več kaj pridobil. Čital je pridno zdravniške knjige, opazoval

Prusija — s Turčijo ono znano dardanelsko pogodbo, glasom koje so se Dardanele in pa Bospor zaprle vojnim ladjam vseh držav. Začetkom krimske vojske je bilo anglo-francosko brodogradništvo ukrcano južno od Kum-Kaleh, v zalivu Beşik, z dovoljenjem Turčije je preplulo ožino in prišlo pred Sebastopol. Pogodba od 30. marca 1856 je potrdila pogodbo iz leta 1841, ker določa 1. Brez dovoljenja sultanovega ne sme nobena tujja vojna ladja skozi Dardanele in Bospor, 2. manjšim vojnim ladjam, ki jih uporabljajo poslaniki, dovoli sultan s posebnim dovoljenjem prehod, kakor je bilo to že prej. Leta 1878 so šle angleške ladje skozi, da branijo Carigrad pred Rusi. Berolinski kongres je dne 13. julija potrdil dotedanje pogodbe. Dne 16. septembra 1891 sklene Turčija z Rusijo posebno pogodbo, ki dovoli prehod ladjam takozvanega ruskega prostovoljnega brodogradništva; če je izobešana trgovska zastava in so vojaki na ladjah, morajo Rusi porto o tem obvestiti. Od tedaj naprej si Rusija neoprestano prizadeva izsiliti od porte prehod za vojne ladje, kar je seveda isto kot gospodstvo nad ožinami oziroma Carigradom.

Vprašanje o Dardanelih.

Francoski list „Echo de Paris“ je pred par dnevi pisal:

Narod, ki stopi v naš krog, ne stori tega, da javi svojo kandidaturu že vnaprej določeno vlogo niti za vnaprej določen dobiček, katerega hoče doseči z najmanjšimi sredstvi. Načelo solidarnosti obstoji v tem, da delajo vsi za vse. Tako je ravnala ententa od začetka vojske sem, in ta metoda je izborna uspela, tako da nimamo nobenega vzroka jo zavreči. Kakšen pomen naj ima to, da nagromadimo na jedni točki velikansko moč, neznanen del moči pa postavimo na točke, kjer bo padla končno odločitev? Pa dec Dardanel bo gotovo prvovrstno sredstvo, da dospemo do končne zmage, ampak samo sredstvo. Ključ do orientna ne leži na dnu jednega turškega pristanišča. Treba ga je iskati nič manj ob Donavi, ob Adiji, ob Visli.

„Temps“ pravi: Turško glavno mesto ni določeno, da postane takoj po osvoboditvi last jednega osvobodilca. Dobili je bomo z združenimi močmi in bo ostalo pod kontrolo treh velelil, ki so ta čin pripravile. Kadar se bodo vršila mirovna pogajanja, ki bodo dopuščala, da se opravičenim zahtevam narodnosti ugotovi na podlagi ravnopravnosti in ravnotežja, takrat se bo določila usoda Carigrada tako, da bo dano poroštvo za mednarodno pot skozi morske ožine. Države pa, ki se udeležijo tega podjetja bodo stale seveda v prvi vrsti ne samo na časti, da so služile pravu in civilizaciji, ampak tudi na dobičku, ki ga mora prinesiti razpad turške carvine. Kdor je pa pripravljen za vojsko proti centralnim silam na Bosporu, mora biti pripravljen na vojsko tudi drugod.

Te izjave komentira „Kölnische Zeitung“ sledeče: Kar pravijo Francozje, je to: Vi (to je sedanji neutralci) se smete pač bojevati na naši

je skrbno potek boleznih pri mnogoštevilnih bolnikih, poskušal je s vseh obetajočimi zdravilskimi sredstvi, in v teku kratkih let prilastil si je take izborne praktične zdravniške znanosti, da je zaslovel zaradi njih daleč naokoli. Brat Bertrand — to je bilo njegovo redovno ime — odlikoval se je med stoterimi svojimi sobraty in vsacega bolnika so blagovali, ki je imel srečo: priti njemu v roke.

IV.

Knez Venceslav Liechtenstein je imel mnogo grašččin na Avstrijskem; med temi je bila velika majoratna grašččina Feldsberg. K tej grašččini je slišalo tudi mesto enakega imena, v katerem je knez Vencl vsako leto za nekaj mesecev bival. Imel je v tem mestu krasen, zares knežji grad.

Ne daleč od tod je stalo razsežno poslopje samostana usmiljenih bratov, obenem kot bolnišnica. Omeniti moramo tukaj, da je knežji rod Liechtensteinov prvi vpeljal v avstrijskih deželah red usmiljenih bratov in da je v naši državi kot prvi samostan tega reda bil ustanovljen v Feldsbergu.

Ko je nekoč knez sprejel nekega iz Ogrskega došlega tujca ter od tega zvedel o nepre-

strani, ampak tam, kjer se nam prav in dobro zdi. Kaj bo vaš dobiček, to se bo pokazalo pozneje. Pred vsem ne premišljuje, kaj bo s Carigradom in s Turčijo, ampak bodite najprej zadovoljni, da dobi ententa morske ožine. Vse ostalo se bo pa odločilo za Italijane ob Adiji in za Rumune ob Donavi. Tam se smete bojevati proti Avstriji in Nemčiji, da nam olajšate „sredstvo“ za premago Carigrada, Carigrad sam bo pa naš.“ Če je ta komentar pravi ali ne, o tem ne govorimo. Beležimo vse le kot kronisti.

Vzrok rumunske nevtralitete.

Pod pseudonimom Zorky prinaša bukarški dopisnik petrograjske „Rječi“ pogovor z rumunskim državnikom, z vodjo konzervativne stranke Margilomanom, kakor se da posneti iz dostavka, katerega je v pogovoru napisal Miljusov.

Margiloman pravi: „Za Rumunijo je nevtraliteta neobhodno potrebna. Če bi jo pa bilo potrebno opustiti, bi se bilo treba ozirati bolj na Besarabijo, kakor na Sibinj. V Sebinju so Rumuni raznarodovanju mnogo bolj izpostavljeni kakor v Besarabiji. V Besarabiji stoji vsi razredi rumunskega prebivalstva pod ruskim vplivom. Besarabski Rumun je postal celo minister. Trgovci se morajo popolnoma prilagoditi svoji okolici. Rumunski kmetje niso nobena moč, ker nimajo nikakega zavednega vodstva. V Sebinju se bo pa vladni sistem ne glede na končni izid vojske vedno bolj razvijal v prilog narodnostnim težnjam Rumunov. Vojska bo trajala gotovo še več mesecev. Če stopimo na stran Rusije, nas napadeta bržkone Turčija in Bolgarija. Mi bi tedaj morali primerno braniti svojo južno mejo in bi mogli razviti proti Avstriji le del svoje moči. Proti vmešavanju v vojsko govorijo naše finance in naša prometna sredstva. Če se zavojščimo z Avstrijo in Nemčijo, smo zastran živeža popolnoma odvisni od Rusije. Ali bi bila Rusija taki nalogi kos?“

Povdarjati pa moramo, da je doslej poleg Rusije le Francija energično zahtevala našo intervencijo. Kakor se kaže, Angleži ne žele deliti Avstrije in saskih vojakov. Če bi se odločili, da delajo angleški zastopniki pri nas v drugem smislu, kakor pa francoski in angleški poslanik, in v Sofiji zopet v drugem.

Vlada je ravno teh misli, kakor jaz. Ravno tako tudi Bratianu. Mi se bomo trudili, da ostane nevtralni, ampak pripravljeni smo na vse eventualitete. Bili bi bedaki, če bi že sedaj stopili na areno. Izid vojske je še negotov; mi pa ne smemo riskirati posesti, katero smo pridobili. Tudi kralj stoji na tem stališču.“

V svojem dostavku pravi Miljusov: „Pogosto je koristnejše, če poslušamo glas nasprotnika, kakor pa prijatelja. Popolnoma res je, da imamo mi v Rusiji dovolj povoda, da se vprašamo: Ali je res tako gotovo, da žele sibinski Rumuni priti pod rumunskega kralja? Na kaj se opira mnenje, da bodo ti z rumunsko vlado

cenljivi znanosti in spretnosti brata Bertranda, je urno znal ukreniti, da ga je dobil iz Pressburga v Feldsberg. Kolikokrat se je knez ob času vsakoletnega bivanja v Feldsbergu čutil bolehnega, vsakokrat je dal poklicati brata Bertranda, ki svojih sobratov ni prekašal samo v vedenju in jeziku, temveč v veliko večji meri tudi s svojo zdravniško umetnostjo.

Zaupanje, koje mu je knez izkazoval, je najbrž ojačilo in pospešilo učinkovanje prizadevanja brata Bertranda; knez je čislal in vsem odobral njegov način zdravljenja ter se v vsakem oziru ravnal po njegovih predpisih. Že nekaterikrat rešil je kneza iz jako kočljivih napadov v različnih boleznih, prejel za to bogato nagrado in povrh še darilo ter je s tem svojemu redu povisil ugled in pridobil mnogotere prednosti. Da je pa ta — napol-duhovnik po svoji redovniški obleki — brat knežjega ljubljena in odlikovanca, to se Liechtansteinnu niti sanjalo ni. Še to ni mislil, da bi bil njegov znanec. Istotako si usmiljeni brat Bertrand ni domisljal, da bi znal knez o njegovem krvnem bratu kaj vedeti ali ga celo poznati. Ko se je svoji veri iz mladostnih let odpovedal, zadrževal ga je nek notranji čut — dvoumni čut, — da bi poizvedoval za svojimi sorodniki, v prvi vrsti po

bolj zadovoljni? res zavidajo sibinski rumunski kmetje sbrate v Rumuniji zaradi njihovega blagosla? Ali bi bila aneksija voditnim rumunskimgom res tako všeč? Rumunsko plemstvo ta načrt nič ne ogreva? Plemstvo vidi nest, ki tiči v tem, če se državi priklopijo rilni kmetje, ki kulturno visoko stoji, ki sardno zavedni in ki bi znatno ojačili deratično mišljenje v deželi.“

Tako mislijo Rumuniji sedaj, kaj bo pa prinesla bodočnost si z ozirom na najnovejšo dogodke, tega panič ne vemo.

Vjetiski generali.

Iz velikega nkega glavnega stana poročča Wolffov biro:

Ruska uradi poročila zamlčijo ali obsežnost poraza vinski bitki v Mazurih ali pa skušajo poraz lažiti. S temi zanikanji se ni treba več nadahaviti. Kot dokaz velikosti poraza naj služi ta lista vjetih ruskih generalov:

Od XX. armačga zbora: Poveljujoči general, poveljnik arerije, poveljniki 28. in 29. pehotne divizije ter. pehotne brigade 29. divizije. Poveljnik 28divizije je bil ranjen in je umrl.

Od III. armačga zbora: Poveljnik 27. pehotne divizije in d te poveljniki artiljerije in 2. pehotne brige, od 53. rezervne divizije divizionar in povenik 1. pehotne brigade, od 1. sibirske kozaske divizije en poveljnik brigade.

Pariški list „Mati“ piše o vojnih izgubah

in sicer, kar zadevli tripelentento, sledeče:

V ruski armadi e padlo do konca januarja približno 680.000 mo. Statistika uči, da pridejo na 1 mrtvega vojaka 3—4 ranjeni; na podlagi tega računa bi imela torej ruska armada nekaj nad 2,200.000 ranjencev. V nemški armadi ozdravi približno 70% ranjenih vojakov popolnoma, tako da se morajo zopet vrniti na bojišče. To razmerje je v ruski armadi gotovo neugodnejše, že radi oddaljenosti bolnišnic in dolgo da izgubijo Rusi poleg mrtvih se vsak mesec približno 80.000 mož, ki postanejo nesposobni za nadaljni boj. Trajne izgube ruske armade v prvih 6 mesecih je torej ceniti na 2,300.000 mož. Mirovno stanje ruske armade znaša 1,844.000 mož. Ako primerjamo število izgub s številom mirovnega stanja, vidimo, da je (pri tri- ozi- štiriletni vojaški službi) znatni del ruske aktivne vojske že uničen. K temu pridejo pa še izgube na vjetnikih. Po istem računu izgubi ruska armada mesečno še 64.000 mož, katere zajamejo ali Nemci ali Avstriji. — Francozi izgubijo mesečno 44.000 vjetnikov. Padlih vojakov šteje francoska armada do konca januarja 360.000, ranjenih 900.000, torej po znanem razmerju približno 1,260.000. 70% od teh ozdravi popolnoma. 30% jih ostane nesposobnih za vojaško službo.

svojem bratu Frideriku. Z dvorniki kneza Liechtenstein-a in političnimi osebami sploh ni občeval. Najmanje pa mu je bila dana priložnost se sniti s svojim bratom, akoravno je ta začasa knežjega bivanja na Dunaju vedno in trajno moral biti v bližini svojega dobrotnika. O se bno to ni bilo mogoče, kajti Friderik svojega gospoda, akoravno major in osebni adjutant, v Feldsberg nikdar ni spremljal; zadrževala ga je v tem oziru njegova dolžnost, ki je med drugim od njega terjala tudi to, da je moral biti dan na dan kot učitelj navzoč v vojaški šoli v prestolnem mestu, v kojem ga knez ni utegnil pogrešati; zdel se mu je prepotreben in nenadomestljiv.

Toda v neki hudi zimi prišla je bolezen, kateri pravimo „podagra“, kneza na jako hud način. Mož, ki ni bil vajen mirovati, ne mirno sedeti in ne mirno ležati, bil je nadlegovan in prisiljen k temu kakor še nikdar v svojem življenju. Pošiljal je po vse mogoče cesarske telesne in dvorne svetnike, ki so mu bili vedno na razpolago; izpolnjeval je na najnatančnejši način in s vsi pokorščino vse njihove nasvete in predpise; molil je, klel in blagoval obenem zdravniško modrost, toda presmeta „podagra“ kljub temu ni odnehala. Nakrat mu pride v

Okrog 60.000 vojakov je povrhu umrlo za raznimi kužnimi boleznimi. Trajne izgube francoske armade znašajo torej ca. 1.100.000 mož. Ker znaša mirovno stanje francoske armade 700.000, je smatrati, da je večina francoske aktivne vojske tudi že uničena. — Izgube belgijske armade se cenijo na 130.000 mož. Najmanjše izgube ima Anglija — namreč le 80.000 mož. Tripelententa je torej žrtvovala vojnemu bogu že grozno hakatombo 8 in pol miliona mož.

Vojaške zadeve.

Ustanova bronaste svetinje za hrabrost.

Njegovo Velikanstvo je izdalo sledeče povelje:

„Ustanovim bronasto hrabrostno svetinjo za osebe moštva.“

Ta svetinja se ima iz bronu v rujavkasti barvi v podobi srebrne svetinje 2. razreda kovati in se tudi na enakem traku nositi.

Pravico podelitve te svetinje imajo poveljniki korov, za neposredno armadi prideljene pa armadni poveljniki.

Podeli se naj ta bronasta svetinja tistim osebam moštva, ki so bile od armadnega poveljstva ali pa od armadnega nadpoveljstva pohvaljene.

Odlikovanec z bronasto hrabrostno svetinjo nima pravice do kake doklade (Zulage).

Bronasta hrabrostna svetinja se sme tudi podeliti moštvu kake zavezne armade.

Dunaj, dne 14. februarja 1915.

Franc Jožef m. p.

Avstriji! Domoljubi!

Odlomki iz nagovora p. n. gosp. Jož. Ornig a ob priliki slovesne zaprisege ces. kr. mladostrelcev iz Ptuja in od sv. Barbare v Halozah.

„Pozdravljam Vas! Priletel mož sem že, toda ko stojim tukaj pred Vami in med Vami, se odnauam, kajti se kakor Vi, čvrstega, z mladeniško navdušenostjo navdahnjenega Avstrijca, kojega edina ljubezen je — ljubezen do mile in prekrasne naše domovine. Sto in eden ste; lepo število! Sto in eden strel se izstrelil, kadar se pripeti v naši prevzvišeni cesarski rodbini pomenljiv, za vse avstrijske narode razveseljiv dogodek. In sto in eden Vas je sedaj tukaj. Pomenljivo število!“

Strelci se imenujete in ta naslov pomeni še več kakor slavnostni strel — sto in eden-kajti vsakter izmed Vas velja v sedanjem resnem času za sto in — morebiti še za več.

Srčno Vas pozdravljam!

Naša ljuba domovina je sedaj skupno z našim zvestim zaveznikom — Nemčijo — od zahrbtnih sovražnikov hudo ogrožena. Od vseh

spomin — brat Bertrand ter nja zdravniška znanost in izurjenost. Hipno prišlo je knezu na misel, da ga pokliče. Posebni kurir (odposlanec) je takoj moral odriniti po njega v Feldsberg. Poklicani se je podal takoj na Dunaj. In glej! Mogoče, da je pripomagala k zboljšanju knežjega stanja več ko vsi telesni zdravniki in njih sredstva zoper označenega ljutega sovražnika — podagro — ta čutotvorni otrok, kojemu se pravi brezpogojna zaupljivost do zdravnika, vera v njegovo pripomoč, ki je tukaj delala svoje nezapopadljive čudeže, ali je morebiti pripomogel k urnemu ozdravljenju tudi že konec najhujših napadov bolezni; kratko rečeno: knezu je bilo mučno zvijanje in ječanje odvzeto, kakor hitro ga je vzel brat Bertrand „pod svojo roko“. V knežji palači zavladala je zopet občna pomirjenost, odkar je ta blagodejni mož v njo prišel. Bolezen njega prevzišnosti sicer ni bila na eden udarec begoma odstranjena, toda umikala se je trajno. Liechtenstein je vsaj bil v stanu se v svoji sobani sprehajati, akoravno mu še ni bilo omogočeno iti na sprehod na prosto.

(Dalje prihodnjik.)

reči, da je bil prav strog, pa tudi pravičen. V Mariboru je služil kot profesor celih 40 let, doba, katero je pač le malokteri učitelj srednjih šol na enem in istem mestu doslužil. Lavtar je bil zaveden Slovenec (Železničan iz Kranjskega), a v vsem svojem dejanju in nehanju zmeren in vsakomur prijazen mož. R. i. p.

Pismo iz bojišča. Iz severnega bojišča prejelo je „Štajerčev“ uredništvo sledeči dopis: Drugače nam gre, hvala bodi Bogu, dobro. Velike težave nam povzroča huda zima in valed nje jako slaba pota. Jesti imamo še dovolj, izjemoma kadar smo neprestano v boju. Pa takrat človek itak ne misli na jedila temu na sovražnika, da ga podere kolikor mogoče največ. Streljamo mi Avstrijci in Ogri kaj dobro in Štajerci nismo med zadnjimi, nego med prvimi v tej stroki. Najboljše pa nam gre izpod rok naskok z bojnetom in puškinimi kopiti. Salamensko se izkažemo! Rusi večinoma kar zbežijo, kadar zašlišijo naš „Hurrah“. Pa je tudi grozno to — bi rekli — nečloveško klanje. Bodało proti bodalu, smrtonosni nož proti nožu, udarec na udarec s puškinimi kopiti, zmes pa še davljenje s pestmi, to je nekaj, kar pretresa borilca do kosti. Pa samo provokator. A, to je vojska, sredi nje smo, storili bomo svojo dolžnost do nje konca ali — do svoje smrti. Im smrti se ne bojimo. Vidimo jo pobirati naokrog svoje žrtve, gledamo ji drzno v oči, misleč si, da branimo drago domovino in njene mirne domačine, ki so si v skrbeh za nas in se spominjajo nas, kar nam spričujejo mnogoktera darila, katera smo doslej iz ljubih domačih krajev prejeli in v bodoče še prejeti upamo, dokler se ne vrnemo med vas, ki ste nam pri srcu noč in dan. Ostanite zdravi in veseli ter zaupajte, da se bomo v kratkem snidli, ker sovražna moč vidoma ponehuje in jaz upam, da bode v doglednem času docela omagala. V to pomagaj nam ljubi Bog, naša pravična stvar in naša junaška navdušenost. Dotlej: na svidenje. J K., četovodja.

Urno in vspešno obdelovanje polja. Vojna uprava je odredila s ozirom na narodno gospodarstvo in vojaško važnost kolikor mogoče hitrega in temeljitega obdelovanja polja, naj se moštvu kmetijskega stanu vojaških čet, ki se nahajajo v zaledju (nadomestne čete, oddelki rekonvalescentov in zavodi) podeljujejo dopusti, v kolikor to dopušča potreba nadomestila armadi, ki se nahaja na bojišču, in druge vojaške koristi. Dopusti se podeljujejo v prvi vrsti samostojnim kmetom in svojem samostojnih kmetov in končno poljedelskim delavcem. Pri podeljevanju dopustov se oziroma na čas obdelovanja in kraje, kamor se podeljuje dopust; odpušteni vojak dobe za dopustne listine prosto vožnjo na železnicah. Kdor prekorači dobo dopusta se kazensko sodno strogo kaznuje. Na dopusta biva jočim se izplačujejo njih pristojbine in njih svojem morebitne podpore. Kolikor je mogoče, se na poziv političnih okrajnih oblasti odkažejo posameznim občinam ali posameznim posestnikom delovne partije po 20 mož. Končno se z ozirom na utemeljene prošnje, ki se morajo vložiti pri političnih oblastih, začasno oproste vojaške službe samostojni kmetje in posamezni kmetijski uradniki.

O porabi moke. Kako je razumeti določbo, da se sme na mesec za osebo porabiti le 7-2 kg moke? To vprašanja je sedaj predmet živahnega razmotrivanja med raznimi gospodarskimi korporacijami. § 3. ces. nar. z dne 23. februarja pravi: Kljub zapori smejo brez dovoljenja a) posestniki pod zaporo danih zalog za preživljanje pripadnikov svojega gospodinjstva porabljati svoje lastne zaloge, pa porabiti samo količino, ki ne presega za glavo 7-2 kg moke ali 9 kg žita. Avtentičnega komentatorja, kako je razumeti določbo o onih 7-2 kg za osebo, ki Dunajska aprovizacijska komisija trdi, da vsebuje 7-2 kilogramski kontingent tudi moko, ki se jo potrebuje za kruh in pecivo. Proti tej razlagi se obračajo številne organizacije konzumentov s konstatacijo, da je ta trditev v direktnem nasprotstvu s cesarsko naredbo in tudi nesmiselna. Rodbina, ki šteje 7 članov, poje n. pr. na dan najmanj 120 kg kruha, za katerega je potrebno 1 kg moke t. j. 30 kg moke na mesec. Poleg tega porabi omenjena rodina še drugega peciva (žemlje itd.) za najmanj 400 g moke na dan t. j. mesečno 12 kg. Cesarska naredba določuje konzum moke iz lastne zaloge za to rodino s 50-4 kg (7×7-2 kg) Ker

pa znaša poraba moke za kruh in pecivo 42 kg, bi to preostajalo za kuhinje le 8-4 kg t. j. 37 g moke za osebo na dan — množina, ki je pri sedanjih draginjah mesa popolnoma nezadostna. V smislu tega računa bi znašala torej porcija ene osebe na dan: 141 gramov kruha, 54 g žemelj in 37 gramov drugih močnih jedi. Če uvažujemo, da dobi vojak na dan 400 g kruha pečenega iz 350 g moke ter še suhorja (Zwieback) in pa močnih jedi iz 150 g moke, povrh pa meso, uvidimo da je nemogoče izhajati z določeno množino moke, ako se postavimo na stališče dunajske aprovizacijske komisije. V ces. naredbi označena kvantiteta je torej očitno določena le kot množina za kuhinjsko porabo.

Listnica uredništva.

Dopisniku iz Pole: Je nemogoče objaviti, ker bi bilo gotovo konfiscirano. Vi najbrž ne veste za tehtne vzroke, koje ima v tej zadevi najvišje vojno vodstvo pred očmi.

Večim dopisnikom. Dopise brez podpisa principijelno ne objavimo.

Zmota je, ako se misli, da grlo pri vsakem kašlju, hripavosti, influenci, nahodu i. t. d. samo od sebi ozdravi. Ozdravljenje moramo pospeševati s sredstvi, ki odstranjujejo zasleženje in kašelj, in tako sredstvo je zdravniško priporočeno „Elsa-fluid“ od lekar-narja E. V. Fellerja, ki stane poštnine prosto 12 steklenic samo 6 kron. Narčni se pristno blago samo pri lekar-narju E. V. Fellerju v Stubici, Elsa-trg šte. 241 na Hrvaškem, kjer se dobe tudi lahko čistilne „Elsa-kroglice“ (Eillen) za 4 krole in 40 vinarjev 6 škatlic poštne prosto.

Kaznujevanje vojaškega perila. Mnogo naših vojakov pošilja sedaj svojo perilo domov, da se ondi spero. Mogoče je, da se v takih slučajih prenese mrčos ali pa kaka nalezljiva bolezen. V nevarnosti so v tem oziroma posebno perilo. T nu se lahko opomore, ako se perilo razkuži. Najhitreje in najgotovjeje učinkuje v tem oziroma, ako se perilo 24 ur pred pranjem namoči v vodo, ki vsebuje 3%, raztopljene surovega lysoforma. Perilo vsled tega ravnania ničesar ne trpi. Zagotovilo da bo bil lastnik okuženega perila nekada bolan ali tudi še sedaj bolan, ne vsebuje nikake obrambe, kakor to nas uči vsakdanja izkušnja.

Loterijske številke.

Gradec, dne 17. marca: 45 41. 72, 53. 4.
Trst, dne 10. marca: 58. 7 32 26. 16.

Patriotičen kinč in oficijelni znaki ces. in kr. vojnega ministerstva na Dunaju.

		
Št. 131. Ofic. črno-rumeni kinč c. in k. vojnega ministerstva 2 K	Št. 132. Ofic. državni kinč c. in k. vojnega ministerstva 3 K	Št. 133. Ofic. avstrijsko-ogrsko-turški znak c. in k. vojnega ministerstva 2 K
		
Št. 134. Ofic. železnični prstan c. in k. vojnega ministerstva 1 K	Št. 135. Pravilni srebrni prstan, ofic. črno-rumeni kinč, poslačen 3 K	Št. 136. Ofic. vojni srečni križec c. in k. vojnega ministerstva 2 K
Št. 145. V srebro vdelan 3 K	Št. 151. Isti kot manjši gumbi 3 K	Št. 157. V srebro vdelan 3 K
Št. 146. V zlato vdelan 6 K in 12 K	Št. 152. Isti kot uhani 5 K	Št. 158. V zlato vdelan 6 K in 12 K

„Zlato dat sem za Zolovo“ (Gold gab ich für Eisen), oficijelni izdelani prstan v srebro vdelan 7 K, v 14 karatno zlato vdelan 9 K in 12 K. Kot meta zadovoljuje papirnat odrezek. Pošlje se proti vplojilavi dolžnega znaka in 50 vin. za poštnino; pošilja se tudi na bojišče od:

I. izvorna trdka vojnih ur za armado
Maks Böhnell
Dunaj, Margaretenstrasse 27/51.
Ilustrovani cenik zastoj.

Sporočite nam svoj naslov,

da Vam pošljemo navodilo, kako se Vam pri pametnem varčevanju zamore nakloniti

velikaso ta denarja!

„Glücksbote“ Ljubljana 101.

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12.

ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprta); ob nedeljah in

praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

I. kopelj z vročim zrakom, paro ali

„Brausebad“ z rjuho K — 70

8.000 škatlic pravega Kola

(s znamko Dultz)

153

zastonj!

Vsakteremu, ki je slab na živcih, bi rad doposlal moje sredstvo, ki okrepča živce ter zboljša zdravje, kar dela človeka svežega, brhkega in podjetnega kakor zdrava narava zahteva. Kola-Dultz obvaruje živce pa tudi za prihodnost slabosti. Vsak čitatelj tega inserata naj si oskrbi Kola-Dultz in si s tem prežene glavobol, brezspanost in druge pojave telesnih neprijetnosti.

Najbrž bode potem vsakteri rekel:

Nimam več živcev!

Najboljši živci so tisti, katere človek najmanje občuti. Lahko je za jemati to zdravilo in učinek je trajen. Kola-Dultz je splošno neškodljiv ter se priporoča možkim, ženskam kakor tudi otrokom. Starost nima pomena; povsodi je priporočljiv, kjer telesno stanje ni popolno. Edin je in se ne da z nobenim drugim sredstvom primerjati. — Pišite takoj dopisnico ter zahtevajte poštnine prosto eno škatlico na poskus!

Heilige-Geist Apotheke, Budapest VI, Abt. 420.

Parna žaga (Dampf-säge) Adalbert Ružička v Ragoznici pri Ptuj kupi okrogla smrekova in jelova debela (plohe) v vsaki debelosti. 149

Dve njivi

se daste v najem. Vpraša se naj pri gosp. Jož. Goriuppu u, usnarju v Ptuj. 152

Na spodnjem Bregu (Unter Rann) se da v najem zemljišče v izmeri 4883 metrov in sicer polovično travniki, drugo njive. Vpraša se naj: Rathausplatz Nr. 4. 147

Naznanilo. 145

10.000 komadov šmar-ničnega trsa I. sorte je na prodaj — komad po 4 vinarje — pri Anton in Marija Bec v Zagorcih (fara sv. Lovrenc v Slov. gor.), p. Juršince pri Ptuj.

5.000 komadov 151
kostanjevih vinograd-skih (trsnih) kolov, 2 metra dolge prodaja Fanni Georg v Makol-jah pri Polčnanah (Maxau b. Pöltschach).

Učenec

iz poštene hiše, z do-brimi šolskimi izpriče-vali se takoj sprejme pri g. Lewy, trgovec v Središču (Polstrau). 139

Komij in trgovs. učenec (Komis u. Handlungs-lehrling) slovensčine in nemščine zmožna in sprejmeta takoj pri firmi Alois Kometter, trgovina z mesarim in manufakt. blagom v Borovljah (Ferlach) na Koroškem. 141

Mlinar

ki je spreten in trezen, se sprejme takoj pri Adalbertu Ružička, parna žaga (Dampf-säge) v Ragoznici pri Ptuj. 150

VINIČAR

z večimi delavskimi močmi sprejme se takoj pri: Otto Schwarznig v Majšpergu pri Ptuj. 110

Rožje (cepiče)

I. vrste

od Riparia portalis in Hebride ima na več tisoč na prodaj po nizki ceni: Simon Potočnik, posestnik, pošta Zetale pri Rogatcu, Štajersko. 129

Delavci,

stari od šestnajst let na-prej, dobijo trajno službo v tovarni za užgalice v Rušah. (Zündwarenfabrik in Maria Rast 129 b Marburg a/Drau.

20.000 vojaških odej

v praktični sivi barvi z borduro se po ceni prodaja II. sorta K 1-80 za komad 148

I. " " 2-40 "

Pošilja se proti povzetju poštnine prosto, ako se naroči najmanj 6 komadov.

Franz Pazourek, Königinhof a. d. Elbe.

Proti okuženju

se moramo tembolj varovati, ker nastopajo zdaj nalezljive bolezni kakor: šarlah, koze, kolera, tifus z večjo močjo. Zato

na j se rabi

povsod, kjer nastopajo take bolezni, desinfekcijsko sredstvo, ki mora biti v vsaki hiši na razpolago. Najoriljubnejše desinfekcijsko sredstvo sedanosti je brezdvomno

LYSOFORM

ki je brez duha, ni strupeno in je po ceni ter se dobi v vsaki lekarni ali drožerji a 50 vinarjev. Vpliv Lysoforma je zanesljiv in hiter; zato ga priporočajo zdravniki za desinfekcijo na bolniški postelji, za umivanje ran, žulov, za antiseptične obveze in irrigacijo.

Lysoform-milo

je prijetno toaletno milo, ki vsebuje 1% Lysoforma in vpliva antiseptično; zamore se vporabi na najobčutnejši koži. Napravi kožo mehko in gibčno. Vi bodeite v bodoče vedno to izborno milo rabiti, ki je le navidezno drago, v rabi pa jako ekonomično, ker je izdatno.

En kos stane eno koro 20 vin.

Pfefferminz-Lysoform

je močno antiseptična ustna voda, ki odpravi takoj in sigurno ustni duh, blede zobe in jih konzervira. Zamore se rabiti tudi pri vratnem kataru, kašlju in nahodu za grgljanje po zdravniškem predpisu. Par kapljic zadostuje za časo vode. Originalna steklenica stane 1 koro 60 vinarjev.

Zanimivo knjigo z naslovom „Zdravje in desinfekcija“ daje na zahtevo zastoj in franko kemik HUBMANN, Dunaj XX., Petratschgasse 4.

Zahtevajte

zastoj in franko moj glavni cenik z 4000 podobami ur, zlatega in srebrnega blaga, godbenih instrumentov, usnjatega in jeklenega blaga, predmetov za domačijo in toaletno, crozja itd.

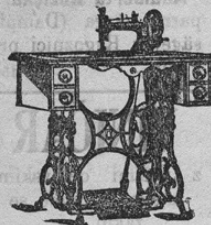
Prva fabrika ur HANNS KONRAD
e. in kr. dvorni liferant, BRÜX št. 731 (Česko).

Nikel-Roskopf-ure K 3-90, 4-20, 5-—. Srebrne ure K 8-40, nikel-budilnica K 2-90; budilnica z dvema zvoncom K 4-—. Razpošiljatev proti povzetju. Brez rizika! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Brata Slawitsch

v Ptuj

Florianplatz in Vagnergasse

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:
Singer A ročna mašina K 50-
Singer A K 60- 70-
Dürkopp-Singer . K 70- 90-
Dürkopp-Ringschiff za šivilje K 130-
Dürkopp-Zentralbobbin za šivilje K 140-
Dürkopp-Ringschiff za krojače K 160-
Dürkopp-Zentralbobbin mit versenkbarem Oberteil, Luxusausstattung K 160-180-
Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljarje K 160-180-
Minerva A K 120-
Minerva C za krojače in čevljarje K 160-
Howe C za krojače in čevljarje K 90-
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. — Najine cene so nižje kakor povsod in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate).
Prosimo, da se naj vsak zaupno do nas obrne, ker solidnost je le tistim znana, kateri imajo mašine od nas.
Cenik brezplačno.

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

za

108

službe, učence, stanovanja in posestva
v Ptuj

izvršujejo

vse vrste posredovanja najhitreje.

Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Oženjen šafar

ako mogoče z dorašlim sinom, več nemškega jezika v besedi kakor tudi v pisavi ter treznega značaja sprejme se pri graščini Ebensfeld bei Pettau.

Ni zamenjati s podobnimi ponudbami!
Namesto K 12- samo K 6-—

15.000 parov čevljev na žnore

glasom podobe, popolnoma z dobrega usnja in močnim, žebaninim podplatom, ki se bili določeni za Balkan mi je zaradi vojne zaostalo. To zalogo moram v kratkem oddati in prodam vsled tega par pod proizvajalno ceno za samo K 8-—. Se dobijo za gospode in dame ter v vsaki velikosti.

Poslje po povzetju

140

Eksportna hiša „Perfekt“, Dunaj, VII., Neustiftgasse 137/18.

Oženjen majer

s 3 do 4 delavskimi močmi se takoj sprejme.

Kje? pove upravnistvo „Štajerca“

112

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucht) itd.; steklenica 2 K, — Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1 20 K proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pitule za čiščenje krvi a 80 vin. — Čaj proti gihtu a 80 vin. — Balzam za giht, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburški živinski prašek a 1-20 K. Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi a K 160 — Izvirni strup za podgane, miši, ščurke a K 1-—. Razpošiljatev L. Herbst, apoteka Bleiburg na Koroškem.

49

Kolarski pomočnik

priden in izurjen se takoj sprejme pri Josef Moriggl, kolarski mojster Lana b. Meran, Tirol.

117

Zlata verižica

na obroke!

60 gramov težka K 140-— na mesec K 4-—. Prvorazredna srebrna ura, 3 srebrni pokrovi K 14-—. Se pošilja povsod. Kdor hoče poceni uro in verižico kapiti, naj piše takoj

24

R. Lechner, Goldwarenhans, Lundenburg 661.

Kava

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 10-— frsko po povzetju. 1/2 klgr. veleprima najfinejši čaj K 2-— oddaja A. Sapira, 490, eksport kave in čaja Galanta.

756

Vojna ura 1914.

Z dvojnimi reliefom: Njeg. Vel. cesar Franc Jožef I. in Viljem II. Z združenimi močmi ali pa Viribus unitis 1914 z železnimi ali z ožijelimi zveznim križcem c. k. vojnega ministerstva: jek ali nikel 5 K, z usnjatim napestnikom K 6-—, posebno ploščat K 8-—, z radium-pripravo K 10-—, s žepno budilnico K 15-—, cena niklasta ura K 3-—. Vojna verižica K 1-—, vojna budilnica „bobnar“, ki bobna generalmarš K 5-—. Vojna budilnica „Trombler“ K 6-—. 3 leta garancije. — Poslje po povzetju prva zaloga vojnih ur

Max Böhnell, Dunaj IV., Margaretenstrasse 27/51.

Originalni fabrični cenik zastoj.

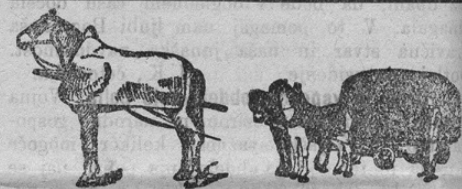
Novost! Srebrna zapetna uza z dvojnimi krovom K 90-—.

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

Wasserdichte Wagenplachen

Vododržne vozne plahte

K 20-— K 25-— K 30-—
8 m 3 1/2 4 m dolge

Wasserdichte Pferdedecken — Vododržne konjske odeje
rujave 1-90 m dolge po 10, 12, 15 kron, priporočata

Slawitsch in Heller v Ptuj

trgovina z blagom.

248

Mestna hranilnica v Ptuj

sprejema

do preklica vsako nedeljo in
vsak praznik od 9. do 11. ure
dopoldne vloge.

Ravnateljstvo.